

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Název práce: **Estetická výzdoba sociálních zařízení**

Autor: Pavel Matoušek

Vedoucí práce: Mgr. Denis Ciporanov, Ph.D.

Počet stran: 49 (64 včetně příloh)

Pavel Matoušek si ve své bakalářské práci vytkl za cíl zmapovat a interpretovat estetickou výzdobu sociálních zařízení ve třech architektonických typech domácností (panelové a cihlové byty, rodinné domy). Téma a cíl práce se na první pohled mohou jevit jako marginální a nehodné pozornosti. Zájem o marginální, banální, nízké, všední, každodenní je však jedním z význačných rysů sociálních a humanitních věd nejpozději od 60. let minulého století: historická škola Annales, různé „nové historie“, „archeologie“, kulturní studia, mohutná vlna zájmu o populární kulturu atd. Není samozřejmě dostačující legitimizovat zájem o určitý předmět pouze jeho okrajovostí a Matoušek se tomuto riziku zdárně vyhýbá: estetická výzdoba sociálních zařízení mu slouží jako výzkumný předmět, na němž ilustruje sociální determinaci vkusu a vztah mezi masovou a populární kulturou.

Práce je postavena na solidní teoretické expozici, ve které Matoušek uspokojivým způsobem představuje dílčí koncepty U. Eca, J. Fiskeho, P. Bourdieua, R. Petersona s R. Kernem, M. Bachtina a dalších. Metodologicky je práce založena na dotazníkovém šetření a pozorování, které je velice vhodně podpořeno fotografickou dokumentací (autor se zde volně nechal inspirovat vizuálními metodami užívanými v sociálních vědách). Matoušek se tak snaží na přijatelně velkém vzorku (30 domácností) prozkoumat, jak se v estetické výzdobě sociálních zařízení odráží vkus sociálních aktérů, jak je tento vkus určován kulturním a sociálním kapitálem a jak jsou dominantní významy cirkulující v rámci masové kultury subverzivně přetvářeny a vtahovány do oblasti kultury populární.

Konstrukce dotazníku je pro účely bakalářské práce dostačující. Autor se inspiroval P. Bourdieuem a jeho metodologicky propracovanou „sociologií“ vkusu. V této souvislosti hodnotím pozitivně skutečnost, že si je autor vědom nedostatečnosti jím sledovaných proměnných pro relevantní vymezení kulturního a ekonomického kapitálu. Bylo by však přehnané očekávat v bakalářské práci věrné následování Bourdieuova metodologického polytheismu a úzké provázání metodologie s poněkud komplikovanými teoretickými koncepty. Za dostačující považuji skutečnost, že autor dokázal korektně představit Bourdieův konceptuální trojlístek habitus-pole-kapitál, na jeho základě sestavit dotazník, přijatelně utřídit získaná data a provázat je s koncepty popsány v teoretické části práce.

Práce trpí dílčími nedostatky, které je však v kontextu požadavků kladených na bakalářské práce možné tolerovat: v první kapitole se například autor velice zdůrazně dostává k tématu své práce přes ne zcela nutný popis geneze masové kultury; původní interpretační rámec vybudovaný

kolem předpokladu aktivního publika a subverzivní transformace významů masové kultury v kulturu populární se v analytické části poněkud vytrácí; vzhledem k menšímu vzroku respondentů měla být metoda dotazníkového šetření doplněna hloubkovými rozhovory; rozdělení dotazníků a fotografické dokumentace v závislosti na architektonickém typu domácnosti (umakartové nebo zděné jádro, rodinné domy) se mi zdá být poněkud neopodstatněné.

Na základě získaných dat autor dochází k závěru, že míra ekonomického a kulturního kapitálu koresponduje s povahou výzdoby sociálních zařízení. Původní předpoklad, že artefakty masové kultury přenesené do výsostně intimního prostoru sociálních zařízení budou nabývat nových vůči dominantním významům subverzivních významů se nepotvrdil: Superman zůstává Supermanem se všemi významy, které mu byly přiřknuty kulturním průmyslem, a to i ve chvíli, kdy před jeho vyobrazením na plakátu konáme každé ráno potřebu. Autorovy závěry tak vypovídají spíše o síle dominantních významů šířených v rámci masové kultury než o kreativitě a odporu sociálních aktérů.

Práce má dobrou stylistickou, gramatickou i pravopisnou úroveň a splňuje všechny formální náležitosti kladené na tento typ práce. Autor prokázal schopnost psát odborné texty, logicky argumentovat, samostatně pracovat s literaturou a zdroji (pozitivně hodnotím práci s cizojazyčnou literaturou). Práce je v mnoha ohledech původní, má logickou strukturu a jednotlivé kapitoly jsou vzájemně provázané. Pavel Matoušek předložil práci, která splňuje po věcné i formální stránce kritéria pro kvalitní bakalářskou práci.

Práci doporučuji k obhajobě.

výborně

Návrh na klasifikaci bakalářské práce:

.....
podpis vedoucího bakalářské práce

V dne